

مقدمه

نارگیل یکی از مهمترین اعضای خانواده نخلها می باشد. درختی چند ساله است و تنوع زیادی در بین نخلهای نارگیل وجود دارد. ارقام نارگیل بر اساس ارتفاع به دو دسته پابلند و پاکوتاه طبقه بندی می شوند. ارقام پاکوتاه عموماً گلدهی اولیه سریعتری دارند و خود گرده افشان هستند. ارقام پابلند گلدهی اولیه آهسته تری دارند و دگرگرده افشان هستند. ارقام پاکوتاه، عملکرد پایین و مقاومت کمتری به شرایط نامناسب محیطی دارند. این ارقام سالانه خوشه های بیشتری تولید می کنند و میوه آنها کوچکتر است اما در برابر بیماری کشنده زردی فیتوپلاسمایی نسبت به ارقام پابلند مقاوم تر هستند. علاوه بر ارتفاع، از نظر رنگ میوه (سبز، زرد و نارنجی) شکل میوه (گرد، کشیده)، ضخامت پوسته، الگوی گلدهی، اندازه و ضخامت گوشت و میزان آب اختلاف زیادی بین آنها وجود دارد.

مشخصات گیاه شناسی نارگیل

نارگیل درختی است که بطور قائم بالا می رود. ارتفاع آن به ۳۰ متر و قطر تنه آن تا یک متر می رسد برگ های آن دراز و بطول ۴ تا ۵ متر و مرکب از چند برگچه باریک و دراز است. طول برگچه ها حدود یک متر می باشد. رنگ آنها سبز روشن است درخت نارگیل در هر سال حدود پنجاه عدد نارگیل می دهد. نارگیل هنگامی که نارس است مقدر بیشتری شیر درد ولی بتدریج که میوه می رسد مقدار شیر آن کمتر می شود.

میوه نارگیل کروی شکل است که قسمت خارجی آن ضخیم و سفت و متشکل از الیاف نباتی و داخل آن نیز صاف و سخت می باشد. در قاعده نارگیل سه سوراخ دیده می شود که چشم های نارگیل نامیده می شود. برای استفاده از مایع داخل نارگیل که شیر نارگیل نامیده می شود این سوراخها را باید با جسم نوک تیزی باز کرد و مایع دارون آن را بیرون آورد. سپس با چکش آن را بشکنید و از گوشت داخل آن استفاده کنید. البته می توانید بعد از بیرون کشیدن شیر، نارگیل را در داخل فر در درجه حرارت ۳۵۰ درجه فارنهایت بمدت نیم ساعت قرار دهید تا نارگیل خود را بشکند.

نارگیل

PTMP/SK/R&D/A/ Coconut01 /06022021

جدول ۱- مشخصات گیاهشناسی نارگیل

نارگیل	نام فارسی
Coconut	نام انگلیسی
Cocos nucifera	نام علمی
Areaceae	خانواده

شکل ۱- آشنایی با درخت، برگ، میوه نرسیده و میوه رسیده نارگیل

تکثیر

نارگیل از طریق بذر تکثیر می‌شود. رشد آن آهسته است و قبل از رسیدن به سن باردهی به دوره طولانی جهت رشد نیاز دارد. سن باردهی نارگیل با توجه به نوع واریته، حاصلخیزی خاک و شرایط اقلیمی بین ۳ تا

نارگیل

PTMP/SK/R&D/A/ Coconut01 /06022021

۵ سال متغیر است. بذرها در نارگیل رکود نداشته و به تیمار خاصی جهت جوانه‌زنی نیاز ندارند. در شرایط معمول، حدود ۹۰ درصد بذرها جوانه می‌زنند. جهت کشت، بذرها باید به پهلو در گودالی کم عمق قرار گیرند، به طوریکه یک سوم بذر با خاک پوشیده شود. بذر باید به طور منظم آبیاری شود تا از خشک شدن آن جلوگیری گردد. جوانه‌زنی بذر معمولاً بعد از ۳ ماه اتفاق می‌افتد، اما ممکن است تا ۶ ماه نیز به طول انجامد.

شکل ۲- تکثیر نارگیل از طریق بذر

کاشت

نخل نارگیل با محدوده وسیعی از شرایط آب و هوایی و خاکی سازگار است. نارگیل جهت رشد مطلوب به آب و هوای گرم با دمای ۷ الی ۲۷ درجه سانتیگراد و رطوبت نسبی ۸۰ تا ۹۰ درصد نیاز دارد. درخت نارگیل در مناطق با دمای پایین‌تر رشد آهسته‌تری دارد. در دمای زیر ۱۵ درجه سانتیگراد، گیاهان می‌توانند زنده بمانند اما سقط جنین در گل آذین رخ می‌دهد. شرایط آب و هوایی گرمسیری برای رشد نارگیل مناسب است. توزیع

نارگیل

PTMP/SK/R&D/A/ Coconut01 /06022021

مناسب بارندگی و یا آبیاری منظم برای رشد نارگیل اهمیت دارد. نارگیل به میانگین بارندگی سالانه حداقل ۱۵۰۰ میلیمتر در طول سال نیاز دارد. نارگیل به شوری مقاوم است و اسیدیته بین ۵ تا ۸ را تحمل می‌کند.

خاک مناسب برای کشت نارگیل باید حداقل دارای ۱/۲ متر عمق و زهکشی مناسب باشد. قبل از کشت باید زمین تسطیح و علفهای هرز آن از بین برده شوند. آماده سازی زمین جهت کشت نارگیل به نوع بافت خاک و فاکتورهای محیطی بستگی دارد. زمان کشت نهالها آبان تا فروردین ماه می‌باشد. عمق چاله برای کشت نهال نارگیل حدود ۶۰ سانتیمتر در نظر گرفته می‌شود. در زمان کشت نهال، طوقه گیاه (حد فاصل ریشه و ساقه) و برگچه‌ها باید بیرون از خاک باشند. از برگهای نارگیل، برای محافظت گیاهان تازه کشت شده در برابر باد استفاده می‌کنند. فاصله کشت به سیستم کشت و نوع خاک بستگی دارد، فاصله مناسب برای کاشت، ۷/۵ تا ۸ متر است.

شکل ۳- کاشت نهال نارگیل

داشت

نیاز آبی نخل نارگیل با توجه به نوع خاک و شرایط آب و هوایی متفاوت می‌باشد. عموماً، درخت بالغ ۶۰۰ تا ۸۰۰ لیتر آب هر ۴ تا ۷ روز یکبار نیاز دارد. آبیاری در تشتک به شعاع ۱/۸ متر و عمق ۱۰ تا ۲۰ سانتیمتر صورت می‌گیرد. آبیاری قطره‌ای بهترین روش آبیاری نارگیل است. در طی تابستان فواصل آبیاری کمتر شده و هر ۴ روز یکبار آبیاری انجام میشود. همچنین به منظور حفظ رطوبت و کاهش رشد علفه‌رز در اطراف

درختان، کاربرد مالچ در اطراف درخت ضروری است. از برگ خرد شده نارگیل به عنوان مالچ می‌توان استفاده کرد.

درخت نارگیل در محدوده وسیعی از انواع خاک‌ها (لومی، شنی، آبرفتی، رسی) رشد می‌کند اما خاک مناسب برای آن رسوبات آبرفتی رودخانه با زهکشی مطلوب می‌باشد. برای رشد مناسب به خاکی با زهکشی مطلوب و ظرفیت نگهداری بالای آب نیاز دارد. کوددهی منظم از سال اول کشت جهت رسیدن به عملکرد مطلوب ضروری می‌باشد. برای هر نخل نارگیل ۲۰ تا ۵۰ کیلوگرم کود آلی در سال نیاز است.

شکل ۴- مزرعه نارگیل

برداشت

عوامل قبل از برداشت نقش مهمی در کیفیت پس از برداشت میوه دارند. از بین این عوامل، نور و تغذیه نقش مهمتری در کیفیت نارگیل دارند. میوه نارگیل برای رشد و نمو و کیفیت مناسب نیاز به نور کافی دارد. شدت نور کم، سبب ایجاد درون پر نازک به خصوص در اواخر بلوغ می‌شود. از بین عناصر غذایی، پتاسیم و گوگرد در کیفیت نارگیل نقش مهمتری دارند. این گیاه به پتاسیم کافی برای تولید قند در میوه نیاز دارد. همچنین، کمبود گوگرد سبب ایجاد میوه نرم می‌شود. با در نظر گرفتن خودگردانه‌افشان بودن ارقام پاکوتاه، در صورت دگرگرفته افشانی مواد معطر میوه کاهش می‌یابد.

نارگیل

PTMP/SK/R&D/A Coconut01 /06022021

برداشت میوه توسط کارگر صورت می‌گیرد. در صورتی که هدف، برداشت میوه نابالغ باشد، زمانی که یکی از میوه‌های خوشه به مرحله مناسب رسید، همه میوه‌ها در خوشه همزمان برداشت می‌شوند. پس از برداشت، میوه‌ها در سایه نگهداری شده تا از آفتاب حفظ شوند، سپس در انبار قرار می‌گیرند. برای استفاده مناسب از فضای انبار پوست‌رویی میوه برداشته و تمیز می‌شود. سطح روی میوه توسط واکس کارنوبا و پارافین پوشیده شده تا از کاهش وزن میوه جلوگیری شود. سپس میوه توسط پوشش پلاستیکی پی‌وی سی پوشانده می‌شود. انبارداری در دمای ۱۳ درجه سانتیگراد و رطوبت نسبی ۵۰ درصد صورت می‌گیرد. در هر کارتن ۹ تا ۱۲ میوه (۸ کیلوگرم) قرار داده می‌شود. حداکثر زمان نگهداری میوه در انبار با دمای سرد تا ۲ ماه می‌باشد. یکی از مشکلات انبارداری نارگیل سرمازدگی است که در دمای زیر ۱۳ درجه سانتیگراد رخ می‌دهد و سبب قهوه‌ای شدن قسمت بیرونی پوست می‌شود. میوه‌هایی که پوست رویی برداشته می‌شود، حساس به قهوه‌ای شدن هستند که باید در واکس، قارچکش و یا محلول اسکوربیک اسید غوطه‌ور شوند. از فرآوری میوه نارگیل، روغن نارگیل، شیر نارگیل، ژله، پودر و آب نارگیل تولید می‌شود.

تعاونی پترو تمدن مهم پارس

شکل ۵- برداشت نارگیل

منبع

بروجردنیا، مریم؛ مدنی، بابک؛ حاجیوند، شکراله. (۱۳۹۸). کاشت، داشت و برداشت نارگیل. تهران: پژوهشکده ه خرما و میوه ای گرمسیری

